

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Slogom raste male stvari, a sasloga sve pokvari. Nar. posl.

Neopisani se dajati ne šalju. Poštovanje se mora, opisi se šalju po običnom načinu i se pogovoru. Isto tako je sa pečatima. Pečati se šalju poštarikom zajedno sa (saslogom) poštom na adresu (sasloga) poštom. Ime, prezime, najbliži pošta valja točno naznačiti.

Komu list ne dođe na vrijeme, treba se javi odpraviti u odgovornu pismu, za koje se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše: Reklamacija.

Iskazi svakog čestitka na stranici.

Dopisi se ne vraćaju ako se ne pošalju.

Nebljegovani listovi se neprimaju. Predplata se poštarikom stoji 25 for., za seljake 20 for. na godinu. Razmjerno for. 2 1/2, i 1 za pol godine. Izvan carovine više poštarina.

Na malo jedan broj 5 novč.

Uredništvo i administracija nalaze se u Via Farneto br. 14.

Sjetite se
Društva sv. Cirila i Metoda
za Istru

Pogled po svietu.

Od 10. t. m. napred prošle su stvari istarskoga sabora za javnost mirno. Tim više reč bi da se je radilo sukromno, reč ćemo službeno. Razni čimbenici, i najviši u monarhiji, imali su sa istarskim saborom posla. Evo najglavnijih dogodjaja. Zastupnici saborske manjine nisu došli u sjednicu dne 12. februara. Čekalo se je sa otvorenjem sjednice preko pol ure, u misli, da će možda doći, al njih ne bijaše. Njihov nedolazak da je iznenadio i saborskoga predsjednika, i većinu, i vladinoga povjerenika, a valjda i slavno občinstvo na galerijah, koje se je brzo za tim s njih odaljilo. Mi moramo reći, da se snebivamo nad tim iznenadjenjem. Što su imali hrvatsko-slovenski zastupnici raditi u saboru poslije onih sablaznijih, nigdje nečuvanih i nevidjenih prizora, poslije barbarških napadaja na nje, a da nisu od nijedne strane imali zaštitu? Što su imali raditi u saboru, u kojem se jih je proglasilo bezpravnimi, kad se je odlučilo, da ima biti jedini razpravni jezik sabora talijanski? Možda bijahu rečeni krugovi prvi hip zbilja iznenadjeni, al su pak stalno svi, koji imadu još koliko ljudskoga pravnoga čuvstva, obnašli posve naravnim nedolazak hrvatsko-slovenskih zastupnika u sabor. Oni su dne 13. i 14. zapustili i Pulu, i podali se u svoja boravišta i put njih. Kamo su došli, radovali su njim se prijatelji pristaeše, izbornici; čude se kako su mogli tako dugo uzdržati u onakvom saboru. Već dne 14. februara poslije podne pozvao jih je zemaljski kapetan brzojavkama, u talijanskom jeziku, da dođu u sabor u roku od 8 dana, inače da će se proti njim uporaviti propis §. 4. saborskoga pravilnika. Dvojbeno je, da li je zemaljski kapetan pravilno uporavio na nje taj paragraf. Svakako se brzojavke ne može smatrati kao službene spise, jer se o njihovoj autentičnosti može uvijek dvojiti: nemaju vlastitoga potpisa, nit pečata, nit broja. K tomu bile su talijanske, a hrvatsko-slovenski zastupnici imadu pravo, da njim se službeno piše hrvatski ili slovenski. Oni do tih brzojavnih poziva nisu ni držali, a neki su njih obrazloženo natrag poslali.

Sjednica saborska sazvana za 15. februara ne bijaše obdržavana, i to kako se kaže na želju o. kr. namjestnika. Zašto bi on to bio želio, nezna se. Dne 16. bila je obdržavana sjednica, i prošla je bez ikakva osobita dogodjaja. Obdržavale su se pak sjednice dne 18. i 19. uvijek bez hrvatsko-slo-

venskih zastupnika. U ovoj posljednoj, od 19. pročitao je vladin povjerenik odmah na početku *Pravilnik odluku*, kojim se ukida zaključak saborske većine od 10. februara glede razpravna jezika u saboru. Reklo je dakle svoju *Njegovo Veličanstvo. naš premisliti cesar i kralj* — na obranu temeljnih državnih zakona (8 drugu stranu čuje se, da je saborski predsjednik obećao, da će se ozbiljno zauzeti za mir i red u saboru. Vidit ćemo. Nasi zastupnici nalaze se opet u Puli, neki već od 19. u večer.

Sabor Dalmacije zaključio je svoje sjednice dne 18. februara. U njem bila je razpravljena adresa na kralja, i prihvaćena u cjelosti, kako su je predložili tamošnji zastupnici Hrvati. Točka o vjernosti i odanosti Njegovomu Veličanstvu bila je prihvaćena jednoglasno. Tako i ona glede gospodarskoga stanja kraljevine. Za točku o uvedenju hrvatskoga jezika kod svih ureda glasovali su svi zastupnici Hrvati i oni, koji se zovu Srbi. Zastupnici Talijanaši bili su proti toj točki. Oni bi htjeli, da se i na dalje uzdrži stara nepravda. Za točku o sjedinjenju Dalmacije s Hrvatskom i Slavonijom glasovali su svi zastupnici Hrvati, narodnjaci i pravaši. Proti njoj glasovali su nesamo Talijanaši, nego i braća Srbi. Svakako je znamenito, što se je moglo i tu točku razpraviti i poprimiti. Drugda nije c. kr. vlada dozvolila o tom razpravljati, pače je jednom naglo zaključila sabor kad se je jednom htjelo metnuti to na dnevni red. Ipak se miče.

Kako smo već jednom pisali, dali su njemački djaci na visokih školah mnogo posla c. kr. oblastim. Ministarstvo izvuklo se je iz neprilika tim, da je naložilo, da se sve visoke škole prije dobe zatvore, a da se postupa proti onim djakom koj su najviše krivi. Na visokih školah u Inomostu već su neki i kažnjeni. Kako bijahu to djačke stvari znamenite, vidi se s toga, što su mnoge novine bile donesle viest, da bi radi postupka s djaci bilo skoro palo ministarstvo barona *Gautscha*. Dvorski i vojnički krugovi da su mu prigovarali, da preblogo s djaci postupaju. Posljednjih dana pisalo se je opet, da će *Gautsch* morati odustupiti; i da će na njegovo mjesto stupiti bivši česki namjestnik grof *Thun*. Nezna se, koliko je na tom istine. Barun *Gautsch*, kao ministar-predsjednik, nije još rješio ni jedne teže zadatke. Najteža je ona pomirba Čeha i Njemaca u Českoj. Nit s njom neide mnogo napried. Nekoliko dana pisalo se je, da će se sve razbiti radi adrese na kralja. Česki zastupnici i njihovi velikaši — koji sačinjavaju većinu sabora — hoće adresu; Njemački zastupnici je neće, jer bi se u njoj naglasila narazudjelost Česke i pravice Českega kraljevstva. Vlada reče bi, da je želila zaprečiti adresu, samo da zadovolji svojim miljenikom Njemcem; al je konačno došla do uvidavnosti, da se ipak većini sabora Českega neima braniti, što se je svim

drugim saborom dozvolilo, naime po-dastrieti adresu i izreći u njoj svoje želje.

Uza sve to govori se sa stalnošću, da će se carevinsko vijeće sastati 10. marča, ili koj dan za tim. To bi bio znak, ili da se vlada nada, da će se što moći u carevinskom vijeću raditi, ili pak, da hoće skušiti, i dokazati, da se sa carevinskim vijećem nada dalje raditi. Sta bi onda štedilo, to Bog zna. Nije izključena mogućnost, da bi se koje vrijeme i bez sabora i bez carevinskoga vijeća vladalo, te među tim kakvu drugu podlogu nošilo. Neki vele čak, da se na to i ide.

Na to daju sluiti i stanoviti dogodjaji u *Madjariji*. Nit tamo nije sve sjajno, kako se hoće, da prikazuje. U raznih županijah bilo je tamo velikih nereda. Ljudem je tako zlo, da hoće, da si sami pomognu. U tih neredit i niemirih da je već mnogo ranjenih. Dakako išće se krivce koje kuda, a neće se, da se vidi, da je narod u dugovih, i da mu treba pomoći.

Evropejeka diplomacija se još uvijek bavi s pitanjem, hoće li biti sin kralja grčkoga *Juraj* guverner na *Kreti* ili ne. *Rusija* to želi, *Franciska* je uz nju, druge razne vlasti nezanimaju tako. Proti bijaše do sad *Turska*, *Austro-Ugarska* i *Njemačka*. Sad se piše, da se neće nit sama *Turska* mnogo protiviti, i da će po svojoj prilici i *Njemačka* uz *Rusku* pristati. Ako bi se to dogodilo, ostala bi *Austro-Ugarska* osamljena. Tu osamljenost imala bi zahvaliti svojoj saveznici i tobožnoj prijateljici *Njemačkoj*. Kad će državnici *Austro-Ugarske* progledati?

Izjava.

U X. sjednici istarskoga sabora u Puli pročitao je predsjednik g. Dr. *M. Campitelli* odmah na početku obzirom na zaključak talijanske saborske većine o talijanskom kao jedinom razpravnom jeziku, sljedeću izjavu:

U predlogu poštovanoga Dra. *Bartoli* i u zaključku visokoga sabora, kojim bijaše predlog prihvaćen, htjelo se je nazrieti neku novotariju, te se je pitalo obzirom na taj zaključak, kako će sada postupati predsjednik.

Smatram se dužnim izjaviti, da ja nevidim novotarije, i da radi toga postupanje predsjednika neima razloga, da bude promjenjeno.

Visoki sabor nije svojim zaključkom učinio ništa drugo nego to, što je zakonito činjenicu uvijek postojeću i koja će i postojati, pošto se ona temelji u objektivnosti, jer postoji i mora da postoji, niti bi mogla nepostojati z uzroka, jer je to absolutna nužda.

A to je istina, jer kadno bijaše prihvaćen predlog *Ventura*; to mogu sada kazati, nisam odobravao drugi dio predloga, na koj se odnos, barem bitno, odnosi vladni otpis, kojim bijaše uništen; nisam ga odobravao samo radi toga, jer nije odgovarao odgovoru danomu u sjednici 20. januara 1894. na interpelaciju manjine od strane vladinoga zastupnika; o čemu se bila vladala sa mnom dogovorila.

Radi toga nisam smatrao, da valja u tom smislu tumštiti i javiti preth. gosp. vladinoga zastupnika; učinjeno nakon prihvata predloga *Bartoli*-a.

Onđe se namiče samo po sebi pitanje, ako je tomu tako, nije toga trebalo činiti; na što odgovaram, da je trebalo da se upodigni pravilnik, da bude takov; posve odgovarao postojećim okolnostim i potrebam.

Sabor nije stvorio, već je potvrdio, ustanovio radi nužde postojeću činjenicu aličed u tom najveću, najstariju, i najkonservativniju od svih institucija, crkva rimsku, koja ne stvara dogme, ali proglašujući je, podiže je na dogme, što vjernici kroz vjekove vjeruju.

Rekao sam, pozivljuem se na covor, što sam ga izrekao prigodom otvorenja ovog šestogodišnjeg saborskog zasjedanja, čim sam hotio pozvati poštovane članove manjine, da odustanu bez odrekunja svojih prava, kojih njim nitko nekani oduzeti, od pastvine i neme opozicije, te aktivno sudjeluju kod saborskih, razprava tim, da se služe jedino talijanskim jezikom, koji može biti razpravljam u Istri, jer je jedino taj od svih govoren i razumljiv.

Tako će biti koristni nekraštini i govornu ču svomu predlaštvo, tako će držedi se i nadalje u opoziciji, sačinjavati pravu i zakonitu stranku opozicije, i omogućiti će uspješnu razpravu sa koristnim posjedicami, vršedi koristan nadzor nad upravom, jer će moći tada, ali samo tada zakonito za tim težiti da budu birani u odbore te će pružiti predsjedništvu mogućnost, da sa sigurnošću štiti prava manjine.

Držao sam, da mi je to dužnost izjaviti a da prestane stanje stvari, koje nemože biti nego zajleno i štetno i koje priče i otežuje redovito razpravljanje posla, kojih uspjeh stoji u mojem uzvišenom poslanstvu, stanje stvari, koje nemože i nesmije trajati.

1848-1898.

Drugo pismo glasi:
C. kr. zapovjedništvo za novacena u zbor istarskih dobrovoljaca pomoćnika *Pechiaricha* (bitaj *Pecarica*.)

Velečastnomu gospodinu
čupniku *Pachleru* u *Gročani*.

Sljedeć osnutak — o kojem ste jurve obaviješteni, velečastni gospodine — dobrovoljačkoga zbora od *Staro Istrana*, javljam se molbom, da biste velečastni gospodine, koji mnogo možete, da sve, u svojoj crkvenoj občini, rasglasilu prekosutra sa prodikanice svomu stadu sljedeće, što su mi naložili, da se proglasi njegov uzvišenost gospodin visi vojnički zapovjednik grof *Guslay* i pukovnik barun *Lazaric*:

- a) Svi oni, koji stupu u dobrovoljački zbor, oslobođeni su od predstojećega novacena za pričuvali zbor.
- b) Novacene u kotaru obaviti će se samo po dobni razredih za pričuvali zbor.
- c) Od čitavega koparskoga kotara imade Njegov Veličanstvo pouzdanja jedino, u glavnu občinu *dolinsku*, kako u *Staro-Istrane*.
- d) Vrieme službe u ovom dobrovoljačkom zboru trajati će samo za sadašnjega rata.
- e) Kod novacena dobiti će momak 3 for. na ruku, a od dana novacena t. j. prišegde 18% novč. na dan. Visoki erar obćedi će ga u nošnja obćajnu u pokrajini, te mu je dužnost boriti se samo na istarskoj obćini, u trčanskom naimo namjestništvu.
- f) Novaceni se može samo muzkarca od 18-48 godine.
- g) U podgradskom kotaru se je prijavilo pod timi uvjeti 60 muzkarca.
- h) Koli čestnici, toli podčestnici jesu Istrani.
- i) Konacno hoće naš preljubljivi vladar tim ikušiti misao svojih doduše vjernih *Staro-Istrana*, te će mi biti nakon

toza ugodno udarje, da primjereno zadovolji toli mnogobrojnim molbama i pogorbenih stanovnika. Pošta se je osvjedočeno, da može samo mnogostrano sudjelovanje svećenstva dovesti do željene plemenite svrhe, radi toga ponavljajući u ime naše domovine tu molbu, te sam osvjedočen ved unaprijed u najboljem uspjehu.

Potajne naputke dobili su načelnici u prisutnosti gosp. višega sudca Lampe-ta.

Boljanci, dne 21. Julija 1848.
Pehiarich v. r.
poručnik, zapovjednik novačenja.

Dopisi.

Iz Sovinjaka pišu nam 15. t. mj. Kako bijaše jur javljeno u dičnoj „*Nasjoj Slozi*“ imala se je ovdje otvoriti u nedjelju dne 23. prošlog mjeseca podružnica „*Sv. Cirila i Metoda*“, što se je napokon i izvršilo. Već nekoliko dana prije ulovila se je mladež oboga spola, da uresi i okiti dvoranu, gdje se je imalo to izvršiti.

Osvanuo napokon željno očekivani dan. Trobojnice i ine zastave lepršale su kao za okladu nad liepom našom Jermanjem (selo blizu Sovinjaka) a zarko sunaše razasijalo na sve strane svijetle svoje trakove kao da se i ono s nama veseli i raduje, kao da i ono veselo kliče: Na noge miš istarski pučel na noge, ta eto već ti puca ručen zora! U svakom malenom društvancu ma gdje su se i same dvie osobe našle toga dana, govorilo se je i veseljem spominjalo mišu našu Jermanju. — Sunce je već prevailo polovicu svog svakdajeg puta, ali eto na jednom velike promjene. Vjeter taj nemili probudio se i stao duvati kao u prkos, našto mi stari prije šapnu na uho smijuckajući se: Eyo gospodine, to su vam istarski nesašepajaci isprosilii od ... to su vam vidite stvor-ri, ki ne vjeruju ni u Boga ni u Mariju, ki bi nas radi pod noge hitit i zatrit ali neće tako mi sv-toga Jurja, koga ime nosim. To su oni izprosilii, nastavi, samo, da nam današnje veselje uniste... sauu... Ele Jure ne bulalite, progovorim, to je praznovjerje pa ... pa bajd za stol. da umirir prazan želudac.

Četiri sata odbila a vjetru kao da je njtko krila podrgrigao. Nastala tišina a ljudi stali vrtiti u liepo urešenu sobu. Odbila i peta. Naš miš Ivo Zigrante sopia na površe mjesto te posdraviv sakupljene, stade liepim riječima tumačiti narodu korist podružnica, dočičeno miše naše družbe „*Sv. Cirila i Metoda*“, što je pako nastavio i dovršio nas miš Joso iz Buzeta. Sve je bilo veselo ta je te i druge govore pratio burno odobravanju.

Počelo se napokon upisivati članove, te se ih upisao liepi broj, — na broju 68. Liepi i veliki je to broj za siromašnu ovo podobčinu pomisliv na lošu godinu, koja je pritila ubogog seljaka, kojem je novčić ove godine biela vrana. Nu nije to dosta, ali se utama, da će se liepi taj broj za par godina podvestručiti.

Prešlo se napokon na izbor odbora, te se izabralo sljedeća lica: Ravnateljem veleč. gosp. Ladislava Havela odvješnog duh. pomoćnika; njegovim zamjenikom: gosp. Josipa Nivodu iz Pračane. Blagajnikom: gosp. Ivu Zigaanta iz Sovinjaka, njegovim zamjenikom: gosp. Jakoba Jermana iz Senja. Tajnikom: gosp. Miha Majera iz Pračane, zamjenikom: g. Ivana Sirotića „*Matija*“ iz Polja. Zahvaliv se ovi na primjenoj časti ulovili se naši sokolovi iz Buzeta milozvučnih tamburica, te odgrali nekoliko komada tako vješto i skladno, da veselim živiočlicima ne bijaše svršetka. Pjevalo se zatim liepe dvije pjesme i to „*Planula zora*“ i „*Lipa zelena je*“, koje su na našem narodu učinile takav utisak, tako da me više puta ovaj ili onaj zamoli: ma dajte gospodine zapjevajte nam naslo onu „*Planula*“ ili „*Lipa*“.

Time iscrpile su se četiri točke programa a svatko je odučio, da treba odmor. Sve je stoga posjelo oko dugih stolova, da komadić zalazi i zalije kapljicom dobrog vina. Stajili ostali još dulje sjedeći za stolom čvrstajući i pjevajući a mladi čuvši sviranje pohite u kole gdje se plesalo i veselilo daleko iza pol noći.

Dobla napokon ura rastanka. Sve stalo tražiti svoje ogrtače pozdravljajući se i želeći si „*Laku noć*“.

Prije nego svršim hoću, da uskliknem neklijim iz Polja. Evala braćo, ovog puta se ne poneosote liepo!

Iz Mihotići (občina Kastav) pišu nam 14. t. mj. Jučorašnja zavora naše muzike podružnice izpala se vrlo krasno. Sve

prostorije ovdješnje čitaonice bijahu puni. Pojedine točke programa bijahu vrlo burno primljene. Nentrudivomu odboru čestitano srdačno na toli krasnom uspjehu. Obitali našega rodoljuba Ivana Sepića Tometov zadesila je grda nesreća. Dne 13. t. mj. preminuo mu nisme nakon duge i teške bolesti providjen sv. sakramenti 18. godišnji sin *Miroslav*. Steta ga je bila za rodbinu i narod, jer se je mladić vrlo zauzimao za svaki narodni napredak. Pokoj mu vječni a njegovim milim naše iskreno sautešće.

Iz Barbanštine pišu nam o blagopokojnomu gosp. Megliču naknadno koliko sledi:

Svidjelo se i opot providnosti Božjoj, da jednog između svojih radnika u vinogradu pozove k sebi u bolji i vječni život.

Taj je č. g. Josip Meglič, kapelan porinjanski, koji je svoju plemenitu i pobožnu dušu izpušio dne 5. febr. u dva sata jutrom. Svatko, tko ga je poznavao, mora da žali za njim, a osobito Porinjanci, kojim je bio ne samo dobar pastir i učitelj, već i pravi otac u crkvi i izvan nje.

Pokojnik se rodio u župi Sv. Mihalja kotar Novomesto u Kranjskoj na 6. mart. 1855., te je u svojoj domovini većinom i crpio naobrazbu, dok ne bje g. 1880. zaradjen sveč-nikom, te je službovao u Kranjskoj i u Beču na više mjestu u svojstvu propovjednika, dok ga nije želja naniela u tu tužnu Istru, gdje je našao svoj prerani grob.

Preko sedam i pol godina neprestano je službovao na Porinjani, i tekom tog vremena je pokazao, da dobar pastir jer što kažeinom, i sam svojim potvrđuje činom. Uz svoju pastirsku dužnost vršio je i službu učitelja, uz velike osobne žrtve, a sve iz same ljubavi pram duševno zanemarsnom puku.

Koliko su mu ležali probitki njegove kapelanije na srcu, vidit se već samo iz toga, što je zasnavao liepu misao, da sagradi novu kapelansku crkvu i školu u sred kapelanije, buduć sadašnja stoji na periferiji iste, nad naglovitom i nezdravom Rašom. U to ime kupio je milodare polje celoj carevini i sabrao do tri tisuce for. On ho je imao mnogo poznanstva izvan Istre, kog si je stekao putovanji kao propovjednik i kasnije kao kapelan, te je sam, tim načinom mogao sabrati gornju svotu.

Alli kao što svako dobro i plemenito djelo nailazi na poteškoće, tako ih je i on nalazio. Već prošlog ljeta pobolievao je često od groznice, pak kao da je slutio, da mu se približava konac žića podvstručio je skrb, da gradnju čim prije započne. Mjesto opredielio, kamen i vapno privedio, predhodnu dozvolu isposlovao, i trebalo je samo počeći — kadno nadodje neumoljiva smrt, prekinuvši mu nit još mladjašna života.

U žalosti treba nam utjeha. I pokojni nam ju ostavio na smrtnoj postelji, izručiv gradnju veleč. g. Dinku Pinduliću župeupravitelju u Barbanu, da nastavi i svrši onako, u koliko će mu sredstva i okolnosti dopustati.

Na 26. prošlog mjeseca bio još u Puli onako boleznjiv, prehladio se i dio upalu pluća. Bolest je tako napredovala, da je već na Svečnicu kasno u noći pozvao veleč. g. Pindulića iz Barbana, koji mu je podielio posljednju utjehu svete vjere — sakramente umirućih. Pred samu smrt želio još govoriti s njime, i skoprčm je isti umah došao usprkos silaom nevremenu, našao ga već mrtva, i mogao je samo čestiti razvijelene mu sestre, i pobrinuti mu se, za dostojan pogreb.

Zemni ostanci nezabornog pokojnika bjehu sahranjeni na 7. o. m. uz veliku sačut mnogobrojnog puka. Sprovod je vodio veleč. g. D. Pindulić, uz asistenciju C. Korbara, A. Krajnovića i V. Klina, komu prisustvovali u većina građana barbanskih, na čelu im načelnik g. S. Malabotić sa župani učitelj g. V. Kinkela, kamerari, g. Defranceschi i mnogi drugi.

Pokojnik izim dobra glasa i uzor-rodoljublje, ostavija iza sebe uciviljena sestre i brata. Počivao u miru!

Iz Voloskega pišu nam koliko sledi: Dne 16. t. m. priredile su slodne podružnice družbe sv. Cirila i Metoda iz Voloskega i Opatiije u Zorin dom u Opatici kostimirani ples. — Taj ples je u svakom pogledu liepo izpao te će naša vrlo zaslužna družbaimati od istoga znatnu korist. Prihod toga plesa bio bi mnogo veći, da nism nekij od naših rodoljuba od skrajnosti nemarni. Nekoji name od naših rodoljuba ne razlikuju osobnosti od stvari, ne dodju na ples ili zabavu, koja se na korist družbe prireduje niti se ne bjeje da bi doprinjeli i najmanju žrtvu za

stoj koji materijalni uspjeh takova zabave. Drugi pako vrlo imudri rodoljubi dodju te platu baš onoliko, koliko je propisano a nekoi koji konačno ne dodju, nego pošalju točno koliko je odrađeno iznala. Sasma drugdje postupaju kod tih zgodah naši protivnici. Oni se baš medjašobno takme, koji će od njih za njihovu Liegu više žrtvovati. Ne gledaju oni ni na forntu ni na dvije, nego plaćaju ulaznicu na Legine plesove desetaćama i pedesetaćama. Od njih neka se naši imudri rodoljubi nauče poztvornosti. Nije to dosta izpovjedati se Hrvatima, nego treba i za Hrvatstvo raditi i žrtvovati, jer bez žrtava nećemo ništa postići.

Na plesu od 16. t. m. vladala je neobična živahnost i nepopisno veselje. Bila je mlota videti kako su se naše krasne gospodjice iz Voloskega i Opatiije družestno i veselo vrtile. Jamacno se nisu na nijednom plesu toliko naplesale koliko na ovom. Već je bila počela raditi zora kad se razatdosmo a bez dvojbe je svatko od nas ponio sobom ugodnu uspomenu na taj ples. Da je isti tako liepo izpao, zaslug je odbora pojedinih podružnica a navlastito onog iz Opatiije. Ovi su medju ostalim vrlo krasno i ukusno uredili plesnu dvoranu, da ti se je činilo stupiv v istu, da si došao u bajni kakov predjel. Nadamo se, da će i u buduće naše podružnice prirediti po koju zabavu i da će sa naši rodoljubi pokazati poztvornijmi nego do sada. Samo napried za družbu!

Iz Žbandaja pišu nam dne 21. tek. mj. Javljamo Vam velenč. g. urednice, da danas ukopasmo mrtve ostanke uzor — muža i poštojnaka, Antana Kadum-Radoša, iz obližnjega sela Buići, kojega nam nemila smrt ugrabi tako reknč iznenada, u sama četiri dana. Pokojnik bijaše još mlad u 20. godini, ali mudar i razuman čovjek, pravi ponos svojih roditelja i cele obćine. On se je zauzimao u prvom redu za narodne svjetnje, te je bio uvijek pripravan žrtvovati se na obranu narodnih i crkvenih svetinja. Uvijek je skrbio i narod svoj upućivao, kako bi se pristojno poljepšala njegova župna crkva Sv. Ivana i Pavla, te je nemirno čekao dan kada će Sv. Stolica povoljno riešiti njegov utok i drugova, da se i nadalje hrvatski pjeva u župnoj crkvi po starodrevnom običaji; žalibože nije to dočekao. Njegova duša naniela se rajskog blaženstva! Počivao u miru, dobi Antune, a medju tvojim narodom bila ti vječna uspomena, koga si toli žarko ljubio!

Franipa i Jurina

Fr. Je li već ta kumedijsa s rendun finita po Kastavčine?
Jur. Neki su se nebore podali, na neki se još trdo drže.
Fr. A ki su to ti trdi?
Jur. Oni, ki se nimaju ča držat ni trdoga ni mehkega, zač njim jedno i drugo s pođ nog beži.

Različite vesti.

Za družbu sv. Cirila i Metoda u Istri. Sabota dne 19. febrara t. g. sakupili vjenčatnici Eugen i Srečka Tomljenović rudična Fakini i njegovi svatovi u Puli for. 7 i 15 nč. Novac izručen je podružnici u Puli.

Za družbu sv. C. i M. priposlao je upravi našeg lista g. Jakin Košara iz Kopra for. 1 kao prinog za mjesec sječan i valjaše.

Uprava „*Naše Sloge*“.

Dvle zadnje sjednice istarskoga sabora. Pošte nebijahu prisutni naši zastupnici u dvim zadnjim sjednicam istarskoga sabora, izvješćujemo o tečaju istih po brojajnih izvješćajih talijanskih novina.

Sjednica od dne 18. t. mj.
Zast. Tomasi interpelira cesarsku vladu kao li niknuti naredbu, kojom bijašu razoruženi stanovnici gradova u kotaru Po-

rečkom prigodom zadnjih državnih jankra?

Zast. Scampicchio pita cesarsku vladu hoće li pravednije razdieliti državnu pomoć postradalim radi slabe ljepine u kotaru Pazinskome?

Izabrani bijašu zatim četiri člana u zemaljski odbor za opredjeljenje obrtnog poreza; i 8 članova u odbor za opredjeljenje osobnog poreza. U jedan i drugi odbor bijašu izabrani sami Talijani.

Sabor odbori bez razprave konačno račune zemaljskih zaklada za goč. 1896.

Zast. Costantini izvješćuje o predlogu zast. *Dra. Dinka Trinajstića* i drugova glede čestitke sv. Otcu papi prigodom njegova jubileja. Po svojem običaji navajlje žestoko i bezobzirno na slavensko svećenstvo Istre, te predloži, da se opunomoći saborskoga predsjednika, neka u ime pokrajine čestita sv. Otcu. (Doznajemo iz drugoga vrieta, da je g. Campitelli u istinu odao sv. Otcu brojajnu čestitku iztaknu dakako poznato-talijanstvo Istre).

Zast. i prisjednik Chersich stavi predlog, kojim se pozivlje zemaljski odbor, da predloži u budućem saborskom zasjedanju zakonsku osnovu za diobu obćine Kastav. (Oraj gospodine bio je lanjake godine u Kastavskoj obćini, gdje je obćio sa zloglasnim nemirnjaci, koji su ga valda zamolili, da stavi ovaj predlog.)

Sjednica od dne 19. t. mj.

Vladin zastupnik g. Al. Fabiani čita cesarski odpis, kojim se ukida zaključak talijanske većine o talijanskom kao jedinom razpravnom jeziku u saboru Istre. (Taj zaključak stvorila je talijanska većina kako je poznato, u IX. saborskoj sjednici t. g.)

Zastup. Bartoli interpelira (neznamo koga?) radi jezika, kojim se služi se obćina Mošćenice u službenom dopisivanju i radi poboljšanja plaće neerarških pošte mestra.

Zast. Scampicchio pita c. k. vladu, hoće li uplatiti na to, da se služi c. k. mornarića i Lloyd dielomice kamenia ugljenom iz Karpana.

Zast. Bennati predlože u ime škol odbora da se snizi proračun zemaljske školske zaklade za 20.000 for.

Vladni zastupnik pobija taj predlog, te preporuča, da se prihvati sav proračun kako su ga ustanovile školske oblasti. Tomu se protive zast. Gambini i Rizzi, i na to prihvatiti sabor proračun, kako ga je predložio školski odbor u iznosu od for. 200.943.

Prihvaćen bijaše iza toga bez razprave proračun mirovinske zaklade učitelja u iznosu od for. 28.356.

Vladin zastupnik odgovori na interpelaciju zast. Kozulica i drugova u poslu cielodnevne poduke na hrvatskoj pučkoj školi u Nerezinah.

Ljubljanski knez biskup. Čitamo u novinah, da bijaše imenovan ovih dana novim knezom-biskupom u Ljubljani prvaj. g. Dr. Antun Jeglič, kanonik i posvećeni biskup u Sarajevu. Novi biskup susjedne Krajske rodome je Slovenac (iz Goren-koga) uzoran svećenik i vrlo čestit slovenski rodoljub. Čestajnuć bradi Slovencem na tom imenovanju, želimo vraće, da bi novomu nadpastiru pošlo za rukom posve upostaviti nešto poremećene odnoseje u Krajskoj.

Cesarska odluka u pogledu razpravnoga jezika u istarskom saboru. Na poznati zaključak sabsorske većine u istarskom saboru o talijanskom kao jedinom razpravnom jeziku (prihvaćen dne 10. t. m.) pročitao je vladin zastupnik u sjednici dne 19. t. mj. kano odgovor na gornji zaključak sljedeći ministarski odpis:

„Njeg. Veličanstvo prvijnom resolućijom 17. febrara t. g. udostojalo se je izjaviti najvišu odluku, da nisme zaključak stvoren u zemaljskom saboru morskogrije Istre dne 10. febrara, tičnuć se dodatka k § 13. sabsorskog pravilnika, nije valjan i nemože stupiti u krieopst, pošto taj zaključak po svojem obćenitom sasavku i jer oslanjajuć se na isti § 13, obnavrać sve sabsorske predmete u istom označenju, te za te sadržaje omedjašenja ustavnih prava sabsorskih članova i cesarske vlade. Ovo omedjašenje predpostavija obzirnom na prvijnu odluku od dne 14. septembra 1895. da postoji zakon, koji nije bio de sada ustavnim putem stvoren.“

Predlog u Krajskome saboru u priloge pegraničnim Slovincem i Hrvatom. Dne 21. t. mj. stavio je zemaljski zastupnik g. Iva u Hribar sljedeći predlog: Visokoj c. k. vladi nalaze se, da poduzme sve potrebite korake, da u susjednih pokrajinah slovenske i hrvatske manjine, bilo naravne bilo prisilne, nebudu istočene prevlasti inorodnih većina.

Za taj predlog glasovali su svi slovenski zastupnici.
Dieni zastupnik Hribar obrazložio je svoj predlog u sljedećoj sjednici.

imenovanja. C. k. viši porezni nadzornik u Malom Selu (Lošinj) g. Ravao Barčević imenovan, bijaše ovih dana c. k. financijskim savjetnikom.

Ravnatelj c. k. poštanskoga i brzoputnoga ureda u Sv. Petru na Krasu, pošt. odcijel g. Ferdo Karis imenovan je upraviteljem pošte tamo. Čestitamo objeći iskreno!

Vjenčan se. Gosp. Janko Černe c. k. pošt. odcijel u Trstu vjenčan se ovih dana sa g. enom Olgom Kolofolom iz Kanala. Previšnji odpis i razpravni jezik u istarskom saboru. U IX. sjednici istarskoga sabora dne 12. t. m. primila je talijanska saborska većina predlog zast. Bartoli-a i drugovi, kojim se proglašuje talijanski jezik kao jedini razpravni jezik u saboru.

Zastupnici hrvatskoga i slovenskoga naroda stavili su protupredlog uz izjavu, da je predlog zast. Bartoli-a i nenustavan i nezakonit. Većina je ipak odobrila predlog Bartoli-a a našim zastupnikom nije preostalo drugo nego podneti tu najnoviju nepravdu ili zapustiti sabor dok bi vidili što će na to reći Onaj, koji ima pravo potvrditi ili nepotvrditi savorske odluke. Oni su se odlučili za ovo i drugo i zapustili su sabor poslije sjednice od dne 12. t. m. Medjutim je došla carsaska odluka, polag koje se onaj zaključak saborske većine izjavlja nepravdanim i protivnim temeljnomu državnomu zakonu, koji daje jednaka prava svim jezikom i narodnostim u Austriji. Tu previšnju rješitbu objavio je saboru vladin zastupnik u sjednici od 19. t. m. Najviši sudac Njeg. Velicanstvo cesar i kralj dao je našim pravo i oni su se mogli mirne duše povratiti u sabor, da vrše svoje zastupničke dužnosti, a to su i učinili, jer su već juterašnjom sjednici prisustvovali.

Izstup manjine. Pod tim naslovom donasa glasilo talijanske saborske većine, porečka „L' Istria“ bijutav članak, u kojem navajuje drzovito na članove hrvatsko-slovenskoga kluba u istarskom saboru, što su ovi tobož bez svakoga razloga zapustili sabor. U ovom pise rečeni listić, da je izstup bio unapried dogovoren, jer da tako postupaju slavenski manjine u svih saborih, gdje nemogu gospodovati, pak pobija sam sebe dočim kaže, da su članovi manjine pokazali neočekivanu ustupljivost u saboru te da su imali sto razloga izstupiti još prije nego li su izstupili. Porečki listić tomači taj izstup tim, da su bili članovi manjine uznemirivani od strane obdinstva na galerijah a mudro štiti o zaključku većine, kojim bijaše proglašen talijanski jezik kao jedini razpravni i najjed kojega je saborska manjina postala bezpravnom.

Istina je nepobitna, da su saborske galerije započinjale u saboru dok su govorili ili htjeli govoriti članovi manjine; istina je nadalje da bijaše postupanje obdinstva na galerijah tako brutalno i tako drzovito napram članovima hrvatsko-slovenskoga kluba, da ovakvom neima para u nijednom saboru svijeta, ali to nije jedini uzrok, radi kojega bijaše pristupili naši zastupnici odaljiti se iz sabora i Pule, već ga treba tražiti i drugdje. Saborska većina svojim zaključkom o razpravnom jeziku onemogućila je našim zastupnikom vršenje njihovih dužnosti, te im nije preostalo drugo nego odalečiti se i čekati dok se u saboru neupostave zdravi i zakoniti odnosa.

Bezobrazna je i smiešan zahtjev porečkog listića, da su naime zastupnici imali svoju odluku prijavitelj većini ili bar predsjedniku; onaj većini i onomu predsjedniku, koji su s njima onako nepravdano, da nezakonito postupali? Značilo bi poniziti sebe i narod, koga zastupaju, da su pošli u susret toj većini i njezinomu predsjedniku nakon svega onoga, što su počinili sami ili dopustili, da drugi protiv njima u saboru počine. Toliko penosa i toliko samovjesti imaju naši zastupnici, da se neapete obružiti od nikoga, pa bilo to i talijanska saborska većina ili njezin predsjednik.

Ovrane dražbe. C. k. ket. sud u Voloskom dozvolio je:

1. ovrnu dražbu nepokretnosti Josipa Marotti-a u Spindolcu u ukupnoj vrijednosti od for. 16.934 i 60 novč. za dne 8. marča 1898. u 9 satihi u c. k. kotarskom sudu u Voloskom;

2. ovrnu dražbu nepokretnosti Ljudevita Dukića iz Trinajstići u ukupnoj vrijednosti od for. 320 novč. 37, za dne 17. marča 1898. prvi put — u c. k. kotarskom sudu u Voloskom.

Konstituiranje obdinstva zastupstva u Puli. Talijanski listovi izvješćuju obdinstvo konstituiranja novoizabranoga obdinstva zastupstva u Puli, u kojem, kako smo već javili drugom prilikom, neima

nijednoga Hrvata, promda je većina izvanjskih poreznih obdina, koje spadaju pod onu mjestim obdina hrvatska. Načelnikom bijaše opet izabran zastupnik Rizzi. Među viednici nalazimo nekoga g. Ceremaka, koj je bar po imenu Slaven, a da li je i po čuvstvu, pokazati će njegovo djelovanje. Kod te sjednice da su govorili i gg. Campitelli i Rossetti, prvi zemaljski a drugi kotarski kapetan.

Plemeniti dar. Dični rodoljubi Vjekoslav Spinčić zastupnik naroda, Juraj Ružić i Stjepan Haramija veličnici na Rieci pristupili su k društvu „Hrvatski Dom“ u Vrniku kao podupirači članovi svaki sa svotom od 30 for. Liepi je to dokaz, kako ovi uzorni otadžbenici shvaćaju izvrsnim zadaću spomenutog društva koje ima pred očima krašan cilj, priskrbiti raznim prosvjetnim društvom u Vrniku jedan udoban i pristojan stan. Stvar je to doista od osobite važnosti za kulturni pokret, napredak i diku cielog hrvatskoga naroda u Istri. — Zivili plemeniti darovatelji! Ugledajte se i drugi u liepi njihov!

Još ob otvorenju „Hrvatske čitaonice“ u Rovinjskom selu. (Konac). Tumačili su nam zatim gg. Sloković i Filipčić naše dužnosti u ovo teško doba, te bodrili nas, da nstrajemo na liepo početom putu, da nam ne podkopa tla u Istri naš neprijatelj, koji nikad ne miruje. Medjutim uređili i uglasbili su pazinski tamburaši svoja glazbala, te su odigrali nekoliko krasnih pjesmaka. Ne tražite, da Vam tumačim naše uzhićenje u onom času, ta mielim, da nema čovjeka, koga nebi dirnuo u srce onaj mlit zvuk naše krasne tambure. Ujedno pjevali su razne domoljubne pjesmice kao „Bog i Hrvati“, „Hrvatsku Davoriju“ i druge.

U to su prispijeli gostovi iz Pole, a među njima naš narodni zastupnici Kozulić Sime i Matko Mandić. Seljani ujedno ponosni što su ih pohodili i zastupnici, a u drugu željni, da vide svoje izabranike, obkolili ih i burno pozdravljali.

Iza toga zabavljali smo se i dalje, dok nije udarila ura odlaska za gospodu iz Pule. Prije odlaska progovorio nam je nekoliko riječi g. Matko Mandić, raztumačiv nam svrhu „Čitaone“, opomenu nas na slogu, mir i bratsku ljubav, koju treba da gojimo, ako želimo, da napreduje ta mlada biljka u Selu Rovinjskom.

Izradio nam je pozdrave ostalih naših zastupnika pozdraviv nas srdačno i zaželiv nam dobar ostatak. Prisutni pozdravili su ga sa burnim živio klicol, te svaki je nastojao, da stisne ruku našim dičnim zastupnicima, prije nego li nas zapuste. Odpratili smo ih na kolodvor, i taj se rastali s njima.

Otišli su jedni narodni mučenici iz Sela a došli su za toga drugi, naime dva iz Dračevca, koji su bili na putu za Rovljaj, da odsjede kaznu u zatvoru radi izgreda od prošlih izbora.

Sažaljujemo iskreno ova dva poštenjaka, koji trpe jer se je vjerovalo više jednoj ženi nego li množini njihovih suseljaka.

Vrativši se sa kolodvora sastali smo se svi na skupnoj večeri u prostorijah Čitaone, iza toga počeo se vrtiti mladi svijet sve do bijele zore.

Tamburaši iz Pazina nisu se mogli dosti nadiviti našem jednostavnomu ali zaista krasnomu narodnomu plesu: „Na Razpust“, te su kazali, da ga moraju naučiti pa ga i uvesti u sve istarske Čitaonice. Nu morali su i oni na djelo i to poslje pol noći. Nadošli su naime još nekogi, koji nisu bili čuli tamburanje, te su naši mladi gostovi iz Pazina zapustili plesnu dvoranu te uz oduševljeno odobravanje odigrali nekoliko narodnih pjesama.

Zatim smo se opet vrtili, sve dok nas nisu zapustili gostovi t. j. do 5 sati i pol; odpratili smo ih do kolodvora, te rastali se srdačno s njima, no prije su nam morali obećati, da će se još vratiti u naše Selo, da prodjemo u njihovom društvu koji veseli i ugodni čas. Hvala što pula hvala njima i svim ostalim prijateljema našega mladoga društva.

Bečki list „Reichswehr“ i naši odnosa. U Beču izlazeći njemački list „Reichswehr“ od 17. t. m. donasa iz Trsta vrlo važan dopis u kojem opisuje točno i nepristrano žalostno stanje Slavena Primorja i protuzakonito postupanje Talijana Gorice, Trsta i Istre s njima. Glede istarskih Talijana pise taj list, da se od cesarske vlade očekuje, kako će im pokazati, da se nalaze još uvijek pod Austrijom. „Grah bi bio za Austriju“ — zaključuje zapisnik — „grah i kojega nebi bilo lakopopravit ako bi država uruđila brezobirno nemi neprijateljem takovo pudaštvo (Slavene), koje se ved više puta dokazalo svoje domoljublje na najsjajni način i koje je vazda pripravno siložiti imetke i sve sa čast carske zastave

Viching redivivus.

(Konac)

Prije no svršimo, opažamo još baki, da je prosto hjoj i nje onučica sumnjoliti i napadati, kako im drugo, a da nams, kad iznašamo gole činjenice, koje pokazuju: koji i s kakore namjere te zašto? navajajuju toli nepravdano na glagolice, ne znaju onda što da odgovore nego vele da se tobož mi služimo orzajem „della delazione“.

Za karakterisanje napadača na glagolice u našoj pokrajini mi smo morali iztaknuti, tko je naš narodni protivnik, tko se diči da pripada teko zvanaj talijanskoj liberalnoj istraici, tko ne pokazuje činom da je obuzet kršćanskim duhom, tko se za hvalisati da je odan sv. vjeri i sv. Ocu Papi, a kad tamo pravi propagandu i pripravija ljude, da javno proslave „XX. Settembre“ itd., jer samo od tuđa se daje zaključiti koji pravom namjervom prosudjuju ovo pitanje i tko je pravi uzrok tomu što se neki toliko protivte to starodavnoj povlastici, koju mi uživamo u naših crkvah. Mi nismo naučini, da druge osobe napadamo ved samo izičeno gdje je to nižno povjestna činjenica a drugim prepuštamo da prosude, koji su oni poznatni klevetnici i denuncijanti u pokrajini. Više put jedan prišiva drugomu ono što je on sam, po onoj: „reci da ti ja nereku“.

Svršavamo ova razpravica riečima poznatog kanoniste sveučilišnog profesora u Innsbrucku velenč. g. N. Nilles-a, koji pokazajuju i navajajuju da je prošio knjiga proš. Pesenti: La liturgia slava ecc. u svojoj kritici o I. zvezku djela: „Gli Slavi ed i Papi“ od našeg nčenjaka Dr. Ivana Markovića med ostalimi pohvalami veli: „U pitanju slavenske liturgije podaje nam Marković obeznan i dobro obrazložen tumač (od 129—159). Prem on kao bogoslov i utjenjak znade u velike štovati više razloge što zagovaraju jedinstvo liturgičkog jezika na latinskome obredu, to se on ipak morao kao Slaven do odlučno izjavi za uzdržanje slavenskog jezika u bogoslužju, dakako u granicah, što ih opredjeljuje samovoljne papinske odluke. U svakom napadaju na starodavnu glagoljsku liturgiju nazrio bi on namah nasrtaj na pravdu i pravicu. Ogni attentato contro la esistenza di questa liturgia — tako on zaključuje svoj crudi plaidoyer — je deve reputare contrario all' equità ed alle leggi. U bitnosti i ja rado pristajem uz ovo mnjenje, no kao prijatelj Slavena, kakovim mi jur više puta proglasio, nego kao jednostavni kanonista, jer se papinskih ustanova nalazim, da je dovoljno dokazan zakoniti obstanak slavenskog jezika u liturgiji takoder latinskog obreda“.

Akoproem navedeni kanonista nadalje opaža, da se ne slaže u svacem što Marković pise o pravobitnosti glagolice, to ipak znamo od druguda, što on sudi za Istru, naše otok i Dalmaciju pa je svima znano, kako se je kod nas širom ciele Istre sve do najnovijeg doba slavenski jezik u liturgiji uzčuvao i da on još uvijek pravovaljano postoji. Protivštine i recimo netaemeljite zabrane ne mogu uništiti i oskolditi to naše starodavno pravo, tu našu

od sv. Stolice odobranu povlasticu. „Privilegium Pontificum! decet esse mansuetum“ i samo Papa ga može opozvati. „Uti privilegio nemus tenetur, kako veli Schenkel, nisi in bonum communitatis ordinasse sit concessum, cui nequit renuntiare privatas, ne in sui quidem prejudicium.“

Zeitschrift für kath. Theologie. Innsbruck I. Quartal heft 1898. str. 129 i sled. „In Sachen der altslavischen Liturgie gibt M. eine ausführliche gut motivirte Erklärung ab (149 169). So sehr er auch als Theolog und Gelehrter die höheren Gründe zu würdigen weiss, die im allgemeinen für die Existenz der liturgischen Sprache im lateinischen Ritus sprechen, so fühlt er sich jedoch, als Slave gedrängt, sich entschieden für die Beibehaltung der slavischen Sprache bei den liturgischen Functionen zu erklären, selbstverständlich innerhalb der durch die autoritativen Erlasse der Papste gezogenen Grenzen zu einem etwaigen Angriffe auf die alte glagolitsche Liturgie würde er ohne weiters ein Attentat gegen Billigkeit und Recht erblicken. Ogni attentato contro la esistenza di questa liturgia, so schliest er sein warmes Plaidoyer, si deve reputare contrario all' equità ed alle leggi. Diesem Urtheile pflichte ich dem Wesen nach gerne bei, nicht zwar als Freund der Slaven, für den man mich schon vielfach ausgegeben, sondern als Ein-facher Canonist, der ich den gesetzmässigen Bestand der altslavischen Sprache in der Liturgie, auch im lateinischen Ritus nach Maßgabe der päpstlichen Constitutionen für hin-eichtlich erwiesen halte“.

S. C. E. 3 Martii 1787 Pallottini Collect. OO. Conduc. et Resol. Romae, 1868-1893. Tom. XV. sub voce Privilegia p. pag. 323.

L. v. C. I. 923 pag. 150.

Brzojav „Naše Sloge“.

Pula 24. februara. Kol prvih hrvatskih rieči Dra Laginje u sinočnjom sjednici gornja galerija bučila, kod ponovljenih, premda oponentu, još jače bučila, zviždala i pjevala. Poslija naloženoga izpraznjenja ostala psujnd punih petnaest minuta. Kasnije povratio se bez dozvole opet bučila, psovala, pak posakrila se. Lupanju, tulenja i psovanju na doljnjoj galeriji predsjednik ne prigovara, već sam bezrazložno pratrgava govornika. Tako je izpunio svoje javno obećanje. Pristup na galeriju imali svakojaki ljudi. Kod razprave o željeznici manjina izrekla posvemašno nepovjerenje zemaljskomu odboru.

Javna zahvala.

Podpisani zahvaljuje se ovim putem najsrdačnije svoj rodbini, prijateljem i znancom, koji su njemu i njegovoj obitelji prigodom dugotrajne bolesti i smrti premiloga mu sina odnosno brata

Miroslava

izkazali toliko ljubavi i sućuti. Svevišnji platio stostruko svima! Za ucviljenu obitelj Ivan Sepić Tometov otac.

Pserhoferova LJEKARNA K „ZLATNOJ DRŽAVNOJ JABUCI“

Beč, I., Singerstrasse broj 15.

J. Pserhfera pilule za čišćenje

iskuseno, lakko probavljajuće od mnogo ljecnika obdinstri preporučeno kućno sredstvo. Ove pilule su one iste, koje su već od mnogo stoljeća pod imenom „pilule za čišćenje krvi“ obdinstvu poznate i koje se prave samo u ljekarni „Zlatnoj državnoj jabuci“ Beč I., Singerstrasse 15.

Od orih pilula stoji: 1 kutija sa 15 pilula 21 novč., 1 zamot sa 6 kutija 1 for. 5 novč. Ako se prije pošalje dotični imos, staji franco: 1 zamot pilula 1 for. 25 novč., 2 zamota 9 for. 80 novč., 3 zamota 3 for. 35 novč., 4 zamota 4 for. 40 novč., 5 zamota 5 for. 20 novč., 10 zamota 9 for. 20 novč. (Manje od 1 zamota nemote se poslati.)

Umoljava se, da se izrično zahtjeva „J. Pserhfera pilule za čišćenje“ i da se na ta pasi, da nosi pokrov svake kutije ime „J. Pserhofer“ i to crvenom tintom košto i poduka glede porabe.

Balsam za zimu od J. Pserhfera 1 lonac 40 novč. 25 novč. Jedna trpčica sok za lječenje. Jedna flaska 50 novč.

I. Pserhfera balsam 1 flaska 50 novč.

Iv. Pserhfera Krepf-balsam 40 novč.

Stollviri Kola-Preparat izravno sredstvo za lječenje bolesti 1 for. 20 novč., 2 for. 30 novč., 3 for. 40 novč., 4 for. 50 novč., 5 for. 60 novč., 6 for. 70 novč., 7 for. 80 novč., 8 for. 90 novč., 9 for. 1 for. 10 novč., 10 for. 11 novč., 11 for. 12 novč., 12 for. 13 novč., 13 for. 14 novč., 14 for. 15 novč., 15 for. 16 novč., 16 for. 17 novč., 17 for. 18 novč., 18 for. 19 novč., 19 for. 20 novč.

I. Pserhfera gorka tinktura za želudac (prije t. v. životna esenca) po lagano zastupljajuće sredstvo za očišćavajućim

Osim ovjeh navedenih preparata, padaje se sve u sa trijiskim kovanicama oglašene turzeme i inozemno farmaceutičke preparate d'elomico i zaibhi, djelomicne se ih, ako ih nema u zaibhi, najbrže i najjeftinije pripravi.

Poslijeka po pošti obavljaju se najbrže, ako se prije pošalje novac, već naručbe takoder postanskim podučcem.

Ako se prije pošalje novac, (najbolje poštom naputnicom) stoji poštarina mnogo manje nego sa postarskim podučcem.

uplrom pa šaludac, kad listice ti zabo probavija. Či-jeon štand 22. novč., 12 flaska f. 2.

I. Pserhfera balsam od Pserhfera najbolje sredstvo za lječenje bolesti 1 lonac 40 novč., 2 lonca 50 novč.

Tanochinin-Pomada od Pserhfera najbolje sredstvo za lječenje bolesti 1 lonac 40 novč., 2 lonca 50 novč.

Obiljež za lječenje rane od prof. Stendel-a 1 lonac 40 novč., 2 lonca 50 novč.

Sol za posvemašno čišćenje od A. W. Balbich-a 1 lonac 40 novč., 2 lonca 50 novč.

domaće sredstvo protiv slabog probavi, 1 paket 1 for.

1. Pserhfera balsam od Pserhfera najbolje sredstvo za lječenje bolesti 1 lonac 40 novč., 2 lonca 50 novč.

2. Pserhfera balsam od Pserhfera najbolje sredstvo za lječenje bolesti 1 lonac 40 novč., 2 lonca 50 novč.

3. Pserhfera balsam od Pserhfera najbolje sredstvo za lječenje bolesti 1 lonac 40 novč., 2 lonca 50 novč.

4. Pserhfera balsam od Pserhfera najbolje sredstvo za lječenje bolesti 1 lonac 40 novč., 2 lonca 50 novč.

5. Pserhfera balsam od Pserhfera najbolje sredstvo za lječenje bolesti 1 lonac 40 novč., 2 lonca 50 novč.

Dobro vino.

Lanjske godine kad je bio prvi tečaj za konobare i vinarstvenike pri c. kr. kemično-gospodarskoj pokusnoj postaji u Spljetu, uхватio sam zgodu, da mu prisustvujem željom, da upoznam raznovrstna vina, i da ih znadem analizirati, i čista u trgovinu turiti, te time koristiti trgovcu a osobito dalmatinskom vinogradaru.

Dakle tko želi nabaviti dobro vino neka se obrati pouzdano na

Stjepana Dulčića
Brusje na Hvaru (Dalmacija).

Bravo bratko skruene tvari

Jedan ompan	for. 2-10 is dobre	marv
3-10 m. dug, do	4-10 is dobre	stijak
statan za muž.	4-50 is dobre	stijak
ko odjela stoji	6- is bolje	vino
samo	7-76 is fine	
	8- is najdalje	
	10-50 is još bolje	

Jedan ompan za crno salonsko odjeće for. 10. Tvari za geraje kapite, Baden, Paraluense, Desklaga. Tvari za drzave i željezničke si-svalke, najdjelje Kamgaras i Ghevlato itd. razaslije uz tvorničke cijene kao čvrsto, solidno i vrlo dobro poznato

Skladište tvorničkog suina Kiesel-Amhof u Brnu

Uzeral badava i franco. Polijlja vjorne szarka.

Pocor! P. n. obdinstro upozoruje se osobito na to, da stoji tvari mnoge manje, ako se ih izravna narodi nego li one, koje se porredovanjem trgovaca nabavi. Tvrda Kiesel-Amhof u Brnu razaslije sve tvari uz prave tvorničke cijene bez odbitka, što ga daju krojačim, koji škodi silno privatnim strankam.

Skladišće pokućstva

tvrdke Aleksandra Levi Minzi

Trst, Via Riborgo, 21 i Piazza vecchia br. 1

Skladišće pokućstva i tapetarije svakojakih nacrti iz vlastite radionice. Bogato skladišće zrcala i svakojakih slika. Na zahtjev šalje se ilustrovan cenik badava i franco. Naručene predmete postavlja se na parobrod ili na željezničku postaju bez troškova naručitelja.

Naručba preuzimlje za Istru i Dalmaciju.

Tiskarna Gutenberg

uljalka ces. kralj. univerzitete tiskarne „Styria“
13 Sackstrasse — GRADEC — Sackstrasse 13
TOVARNA ZA OBRATNE IN CONTO-KNJIGE

sistm „Patent Workmann Chicago“

Razniti zavod — Knjižovestvo.

preporučuje se za prijazne naređbe sa zadržim primernih cen i tačne potrežbe.

Izdolovanje svakovrstnih tiskavica kakor: časnikov, roketvorov u svakom obziru, brošur, plakatoz cenikov, računov, memoranšov, skrožnic, papirja za liste in zavrtkov z zaplism, maslovnih listkov jedilnih list, pavajnih list, itd. — Bogata zaloga glavah. Costo-Corrent, knjig, Saldi-Conti, Faktore Debitoren, Creditoren, Cassa-knjig, Sirazza, Memoriala, Journalov, Prima-noto, odpravni, menjilnih šazo-zapadnih in knjig za kopiranje, kakor tudi vsah pomožnih knjig, potem razniravnih (črtanega papirja), Costo-Corrent, svilenega papirja za kopiranje, listov iz kaveška za kopiranje, skledo iz cinka za kopiranje itd.

Za naređbe in nadaljnja pojašnjenja obrniti se na do glavnega zastopnika
Trst, Via delle Acque 5 — ARNOLDO COEN — Trst, Via delle Acque 5

Stotine tisuca

obitelji

svaki dan rado

pije

Kathreiner-Kneippovu sladovu kavu

Prosta od zdravlju škodljivih sastojina znata kava imado Kathreiner-Kneippova sladova kava jedino zvezin miris i odličan okus. Posto postepeno tak i kako je isko probavljiva, to se is kroz godine veoma probiscenom pokazala kod odraslih i djece. Izvrstna je primjesa znatoj kavi i najbolje nekada za nju. Otvorom na zdravlje i prisednju neopravi Kathreiner smio manjkati u njeodnom kcaonstvu. Upozornje se na nevaljate patvorne.

U ljekarni E. TOMAJA nasljednik

ZAGREB
Ulica br. 12

A. W. WINGER

ZAGREB
Ulica br. 12

dobivaju se osim ostalih lijekova nekoji obće prokušani i vrlo koristni, osobito preporuke vriedni lijekovi:

Mazilo proti kostobolji ili protinu, znanstvenim, kabanju i trgvanju u kosh, ukocnostu ili grčevom u žilah, boli u kukovih i križicah, kostonom poganou, prebadanju svakovrstnim nasebam. — Cijena 80 nrv.

Sladka voda za kašalj ili breh i za prsa, kojim se liječi kašalj, prehlada ili katar u prsuh, plućih, teško disanje, premlaklost u grlu, sipljivost. — Cijena 80 nrv.

Pojačeni željezoviti sirup djeluje proti slabosti, blijedoci, skrefuloznosti, podbublosti, djetinjoj krhljivosti, žen-skim bolestim, slabokrvnosti, nemoći. — Cijena flašici i for.

Pojačene švedske kaplje ili šved-ska životna tinktura (Lebensessenz). Ovim se glasovitim sredstvom odličuje krv i zlatenica, popravlja i okrepljuje želudac i oblačuje glavna bol, oblačkava teginja ili menčina, tjera napuhlost i vjetro, odklanja se bol u liječi želudaca grčeva, žutica, groznica ili sinica, savijanje ili grčinja u trbulu. Tko ovi tlo koristno djelujuću švedsku tinkturu redovito pije, sačuvat će ni zdravlje, tjelomnu snagu i zapriječiti razne bolesti. — Cijena flašici a naputkom 50 nrv.

Prah za blago ili za marvu, koji avo-komu gospodaru preporučava za konjeki koki i kašalj, za volovih krave i ovinje, za likigane čišćenje, za usvajavanje žutudca i probave, kada blago neće rado iderati, pa se napuhuje. Krave davaju od njega vjso i boljeje, mlacka, konji postaju čilji i jači. — Cijena jednom omotu 45 nrv.

Mazilo za blago osobito za konje i volove proti kostonoj boli, sgrčenim, nategnutim žilam, ukocnostu i oteklini poslje težakoga napora, za objačavanje i okrepljivanje žila i živaca. Jedna flaša 80 nrv.

Antiseptična voda za usta i zube stjavaju se rubi od kvazanja zapriječuje i ublažuje zubobolja, utrčanje meso oko zubi, raznirakavaju usta, uklanja neugodan vonj. — 1 flaša 60 nrv.

Fina smrekova esencija (Fichtennadel Essenz) za čišćenje i rasukivanje zraka u sobah, za disanje i za plućebolne. — Po 60 nrv.

Tekućina proti izpadanju vlasi vobričuje i brani korenje vlasu, odstranjuje prubiti i pospješuje rast kose. — 1 flaša 50 nrv.

Mast proti lišav, krasnam, perafim i osipotinam. — Jedan lončić 50 nrv.

Antisutin. Prah proti znojjenju ili petu, proti zjedini. — Škatulja 60 nrv.

Tinktura za kurje oči izvrstno sredstvo. — Cijena 50 nrv.

Dr. a Spitzera pomast za lice proti sun-tanim pjezama, padelem, sunim pjezom ili šekovom, odstranjuje prekomerno rumenilo lica i nosa, hrupavost, osipotine na licu; prejavljaja gladnost, njeđnost; bjelocit i šuocna obzara i ruku. — Cijena većom lončiću 1 for. — K teme spjedi još, Džrkašov šapun po 40 nrv.

Švajcerske pilulice, najjeđgurnije sredstvo za žudca ili stomaka i criova, za otvaranje, proti zapklini, navali krvi u glavu i pras, tromosti ili težini. — Cijena škatuljici 70 nrv.

Puder-Eglantine. Najbolje sredstvo za poljepšavanje i pomlađivanje lica te poave neškodljiv i ugodnog mirisa. Nagradjeno na pariknoj školbi zašastnom diplomom. Dobiva se u lojah: bijeloj, ružičastoj i žutkastoj. — Cijena kutiji 1 for.

Savon Eglantine. Najfiniji sapun o d svih sapuna. On osvježuje te pomlađuje lice. Sastavljen je od najčišćih travi, a edikuje se vanredno ljubkim mirisom. — Jedan komad stoji 60 nrv.

Mirisna žesta za sobe kaditi nekoli kapi šire po sobi preugodan miris. — Flašica 30 nrv.

Otrov ili čemer 3 stjenica ili kimake. — Flašica 60 nrv.

Antifebrile od Ročinisa proti groznici ili zimnici. — Manja bočica 70 nrv.

Polibromov sirup po dr. a. Mikolu Solaku liječi napušeno, bolosti živaca nepokoj, glavobolju, trzanje, histeriju, zadubnu, razne grčeva. — Cijena 1 forint 50 nrv.

Ljekovito Pepsinovo vino proti želudacnom kataru, lošoj probavi. — Cijena 1 forint.

Seker Ekstrakt za bolest jetara i slezene. Cijena 1 for. 25 nrv.

Fine parfume, mirisave vaflice, razne pomade i boje za farbavanje kose, da sjeckase potrbne, fine sapune, praške za gasp, sredstva za poljepšavanje; praške za čišćenje zubi, čistino za zube, od kojih zubi poboljšuju

Spužve za umivanje, kešice za zube. Razne sprava iz kaučuka, bandaze, povoji za rane, pojase, kirurške sprave. Ruskoga čaja, čnog Jamaka-Ruma, Malaga-vina, franczskog Cognaca. Zlatna mineralnih voda.

Sve se novinah oglašene medicinske spsojilnosti. Tko narodi za pot ferititi vriednosti, plaćam sam poštarinu.